PROJE RAPORU

BENİM MAHALLEM
BENİM BELEDİYEM
BEN DE VARIM

İllüstrasyon: moncarot

ardic dayanışma derneği

feminist review | TRUST

KADIN DERNEĞİ

2019

PROJE ÖZETİ
Proje, kadınların insan haklarını, ifade özgürlüğünü, demokratik katılımı, politik alanlarda görünürlüklerinin mahallelerden ilçe düzeyine ve sonrasında ulusal düzeyde gerçeklemesi için "pilot çalışma" niteliği taşımaktadır.
Proje süresi; 6 ay
Pendik ilçesinde 2 mahallede yaşayan her yaştan kadın, erkek ve çocuklar, belediye ve yerel örgütlenmeler doğrudan hedef kitle olarak belirlenmiştir. 6 aylık çalışmalar sonucunda ise merkezi yönetimden karar vericilerin, seçilmişlerin ve toplum liderlerinin uygulama pratiklerinden dolaylı olarak etkilenmesi hedeflenmektedir.
Proje bu mahallerde etkinliği yüksek olan Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği ortaklığında gerçekleştirilecek.
Kadınlara yönelik bu çalışmalardan sonra diğer kırılgan gruplarında sürece dahil edilmesi bekleniyor. Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği ve yerel yönetim çalışmanın sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.

FAALİYETLER

Hedef: *Kadınların politik süreçlere/yönetime katılımına ilişkin gündem oluşturmak ve farkındalık yaratmak*
Çıktılar:

İldeki kadın çalışması yapan yerel yönetimler, üniversiteler, stk ve kadınların katılımı (40-50 kişi) çalıştay düzenlenmesi, raporlandırılması
Mahalle meclislerinde kadınların rol alması ve en az bir sorunun çözümü için eylem planının hayata geçirilmesi, raporlandırılması

"Mahalleden Ulusala Kadınlar Yönetime" çalıştayı
İldeki kadın çalışması yapan yerel yönetimler, üniversiteler, stk ve kadınların katılımı ile konunun gündeme getirilmesi, tartışılması ve eylem planlarının çıkartılması amacıyla 30 Ekim 2019 da çalıştay düzenlendi. Çalıştaya yerel network kullanılarak karar vericiler ve aktivistler katılımcı olarak davet edildi. 30 kişi katıldı.

Projeyi anlatan Ardıç Dayanışma Derneğinden Eylem Karakaya, proje kapsamında kadın hakları eğitimleri ile ilk olarak kadınların kendi haklarını öğrenmelerini, politik süreçlere katılımlarını arttırmayı amaçladıklarını söyledi.
Çalıştayın tartışma bölümünde "Kadınların özel alanın dışında kamusal alanda varolabilmesi için insan hak ve özgürlüklerini öğrenip kendi yaşamına uyarlaması gerektiği; böylelikle sosyal, kültürel ve ekonomik alanda bilinçlenen kadın, siyasal yaşama katılım noktasında daha cesaretli olacağı" temel alındı.

Proje kapsamında mahallede yaşanan sorunlara çözüm bulmak için her kesimden kadının yer aldığı komiteler kurulacağı, deneyim aktarımı ile diğer mahallelerde de kadınlarla buluşmalar gerçekleştirileceği ve ilerleyen süreçlerde bu komitelere ayrımcılığa uğrayan kırılgan gruplarında dahil edileceğini vurgulandı ve komiteler için mahalle liderlerinden destek istendi.
Çalıştaya katılan mahalleli kadınlar mahalledeki sorunları ve nasıl örgütlenebileceklerini konuştu. Söz alan kadınlar; 5.8'lik depremde hasar gören Ergenekon İlköğretim Okulunda,

velilerin yeni okul talebine rağmen tadilat sonrası eğitime devam edildiğini bu durumun örgütlü hareket edememelerinden kaynaklandığını söylediler.

Bu çalıştayın; kadınların bu örgütlülüğünün temelinin atmasına yardımcı olmak için bir başlangıç olabileceği dile getirildi.

Çalıştaya katılan parti temsilcileri, mahalle muhtarları, stk lar ve Gedik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü çalışmalarda her türlü rolü alabileceklerini açıkladılar.

Hedef: *Toplum tabanlı bilgi akışını, dayanışmayı ve üretimi desteklemek-güçlendirmek için kadın hakları eğitim programının oluşturulması*

Çıktı: *12 modülün ve eğitim materyallerinin oluşması*

Eğitim materyal ve modüllerin hazırlanması
Toplum tabanlı bilgi akışını, dayanışmayı ve üretimi desteklemek-güçlendirmek için mahalleden yerel örgütlerin uygulayabileceği Kadın Hakları Eğitim Programının oluşturulması. Program dernek, yerel stk ve belediye içinden seçilen proje ekibi tarafından oluşturdu.

Eğitim programı her biri 120 dakikalık, interkatif yöntemlerin kullanıldığı, 12 modülden oluşmaktadır: *İnsan hakları, kadının insan hakları, ayrımcılık, toplumsal cinsiyet, beden ve beden hakları, iletişim, kentli olmak, ekoloji, şiddet ve şiddetle mücadele, vatandaşlık hakları, cinsel üreme hakları, belediye hizmetleri ve erişim*

Eğitim programını destekleyen eğitim materyalleri ve kadınlara dağıtılmak üzere kitapçık oluşturuldu. Modül içeriklerine son hali, mahallede kadın çalışması yapan kişilerin geribildirimleri sonucunda verildi. Aynı şekilde materyaller ve kitapçık metin ve çizimleri de Esenyalı'da yaşayan kadınların özellikleri, kültürleri ve ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlandı. Tüm çalışmalarda çizimler, Başak Günaçan tarafından çizildi, metinler Eylem Karakaya ve Gül Aslan tarafından yazıldı.

Kadın Hakları Eğitim Programı Eğitim Materyalleri

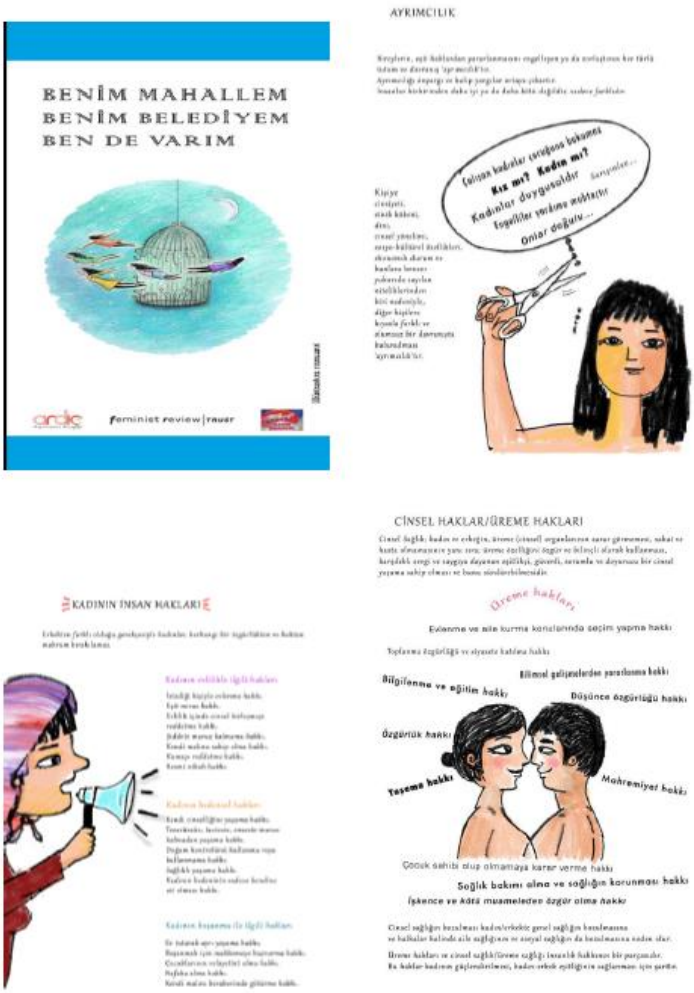

BROŞÜR SAYFALARINDAN ÖRNEKLER

Hedef: *Eğitim programının mahallelerde uygulanması*

Çıktılar:

Eğitici eğitimi ile sürdürülebilirliğin sağlanması
6 kadın grubu (90 kadın) na yönelik 12 haftalık modüllerin uygulanması
Eğitimler süpervizör tarafından ziyaret edilmesi
Eğitimlerin sonunda katılımcı kadınlarla ve eğitmenlerle ogt ler yapılacak.
Kadınların eğitimlere devam durumunun, eğitim süreçlerinin raporlandırılması

"Kadın Hakları Eğitim Programı"Eğitici Eğitimi

Kadın Hakları Eğitim Programını uygulama becerisi kazandırmak, projenin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla eğitici adayları dernek çalışan/aktivist olan istekli, en az lise mezunu kadınlar arasından 6 kişi seçildi.

5-9 Ekim 2019 tarihinde Esenyalı Kadın Dayanışma Derneğinde Ardıç Dayanışma Derneği tarafından hazırlanan eğitim programı mahalleden seçilen sosyal çalışmacılara-eğitmenlere yönelik uygulandı.

5 günlük program halinde gerçekleştirilen eğitici eğitimine 6 kişi katılmıştır. Program, soru-cevap, beyin fırtınası, grup çalışması, demonstrasyon, rol yapma, uygulama gibi yöntemler kullanılarak interaktif şekilde yürütülmüştür. Eğitimin ilk gününden sonra her bir katılımcı kendileri için belirlenen modüllerden bölümler uyguladılar ve geribildirim

aldılar. Ayrıca katılımcılarla “kadınlarla çalışma ilkeleri, çalışmada toplumsal cinsiyet eşitliği, gönüllülük, grup çalışmalarının yönetimi” gibi konularda etkinlikler yapıldı. Eğitici eğitiminde programın uygulanma becerisinin yanında, mahallede feminist yaklaşımla kadın çalışmalarının yürütülmesi ve bütüncül yaklaşım anlayışı tartışıldı.

Kadın Hakları Eğitim programının oluşması için 7 kapalı grup oluşmuş, toplamda 77 kadın eğitimleri tam katılım ile tamamlamıştır. Her bir grup için eğitimler haftada bir gün 120 dakika şeklinde uygulanmıştır. Her bir eğitmene iki defa süpervizyon ziyareti düzenlenmiştir.

Çalışmaya katılan kadınların sosyo-demografik özellikleri:

KADIN VE KENT
KADIN HAKLARI EĞİTİMİ
9.HAFTA
BEN DE VARIM!

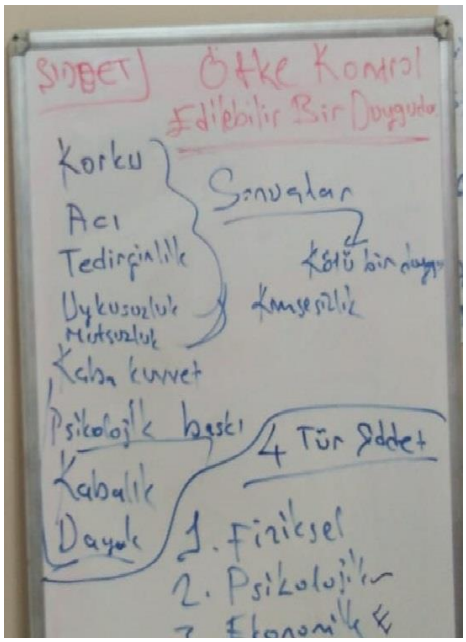
Şiddet
Öfke Kontrol
Edilebilir Bir Duygudur
Korku
Acı
Tedirginlik
Uykusuzluk
Mutsuzluk
Sonuçlar
Kötü bir duygu
Konsentrasyonsuzluk
Kaba kuvvet
Psikolojik baskı
Kabalık
Dayak
4 Tür Şiddet
1. Fiziksel
2. Psikolojik

İki Odak Grup Tartışması (OGT) düzenlenerek 18 kadınla görüşme yapıldı. OGT lerde kadınlara eğitim içeriği, eğitimlerin uygulanma tekniği, bilgileri hayata geçirme durumları ve en yeni öğrendikleri konular soruldu.
Alınan yanıtlarda kadınlar eğitime katılmak için kendilerine zaman yaratmakta başta zorlandıklarını ama bunu kendileri için yapmaya devam ettiklerini, işçi kadınların katıldığı grup akşam 20:00 da eğitim aldıklarını ifade ettiler. Eğitimlerin içinde yer alan oyunlardan (ısınma oyunları ve yaratıcı drama oyunları) çok keyif aldıklarını, oyun oynamak için sabırsızlandıklarını söylediler. Eğitimler arasında en ilgi çeken ve en çok konuşulan konunun "Ayrımcılık" ve "Cinsel Haklar" modülleri olduğunu ifade ettiler.

"……..Ayrımcılık oturumundan sonra hepimiz iki hafta onu konuştuk. Biz hep ayrımcılığa uğradığımızı düşünüyorduk, farkettik ki aslında bizlerde ayrımcılık yapıyormuşuz. Bunu nasıl düzeltiriz diye hep birbirimizi uyardık." (29 yaş, evli)

" Ben gebeyim, hastanede gebe okuluna gittim. Orada hemşire kadın bedenini anlatırken diğer gebelerin onu dinlerken utandıklarını resimlere bakamadıklarını gördüm. Ben ise

hemşirenin her sorusuna yanıt verdim. Sen bunları nerden biliyorsun dediğinde bizim mahallede bunlar konuşuyor dedim. Onlarda şaşırdı."(36 yaş, evli)

"Ben erkeklerin prostat diye bir organı olduğunu yeni öğrendim. Çevremdeki erkeklere sordum onlarda bilmiyordu, hastalık adı sanıyorlarmış."(25 yaş, bekar)

"Ne kadar çok hakkımız varmış meğerse" (33 yaş, evli)

"Ekoloji oturumunda çevreyi nasıl koruyabileceğimizi öğrendik. Ben artık doğal temizlik ürünleri kullanıyorum."(28 yaş, bekar)

"Bir de paylaşım çok oluyordu. Bir konu açıldığında herkes kendi sorununu dile getiriyordu. Herkesin görüşünü alıyorduk. Daha iyiydi." (24 yaş, bekar)

"Vücudumuzu öğrendik, yani kendimizi tanıdık, adeti falan…." (35 yaş, evli)

"Adet kanının çocuğun rahimdeki yatağı olduğunu öğrendik. Döllenme olmayınca o yatak dışarı atılıyor. Çocuğa hazır bir yatakmış yani. Biz kanı pis olarak biliyorduk. Hatta "hasta oldum" gibi ifadeler kullanmamamız gerektiğini öğrendik". (42 yaş, evli)

"6 yaşındaki oğlum kadın hakları oturumunda salonda idi. Eğitmen ona kalem kağıt verdi. O oynuyor sandık, meğer bizi dinlemiş. Eğitimde vakalar vardı, bizde onlara yönelik ne yaparız diye konuşuyorduk. Oğlum dersten sonra bana tüm vakayı ve yapılması gerekenleri anlattı. …… çocuklar için bile çok önemliymiş, gitmiş bir de okulda öğretmenine bahsetmiş, erken yaşta evlilik olmaz diye….." (34 yaş, evli)

Hedef: Mahalle meclislerinin kurulması ve yerel yönetimin tanıması
Çıktılar:
Mahallede kadın meclisi kuruldu. Alt komiteler olarak kadına şiddet, işçi kadınlar, kadın hakları komiteleri oluştu. Bu komiteler kendi çalışmalarını yürüttüler.

Mahalle meclisinde 15 günde bir kadınlar kendi sorunlarına ilişkin toplantı yaptılar. Alınan karar ve eylemlerden örnekler:

- Mahalledeki okulda deprem nedeni ile oluşan hasarın kamu tarafından açıklanması ve çocukların güvenli bir yere yerleştirilmesi için okul önünde eylem yapıldı ve imza toplanarak ilçe milli eğitime gönderildi.
- Mahallede yaşayan işçi kadınların çocuklarına belediyenin kreş temin etmesi için sokaklarda bilgilendirme yapıldı, imza toplandı.
- Şiddet konusunda farkındalık yaratmak amacı ile mahkemeye yansımış mahalleden olan kadın-çocuk davalarına destek amaçlı gidildi.

- İşçi kadınların sorunlarının konuşulması için Ocak 2020 de çalıştay düzenlendi.

- Kadına yönelik şiddet olaylarında mahkemeye yansıyan davalarda dayanışmak için adliyelere desteğe gittiler.

- Mahalleli kadınları toplumsal olaylara davet etmek için sokaklara bilgilendirme yapıldı.

- Komiteler 15 günde bir toplanarak yaptıkları çalışmaları paylaştılar.

Hedef: Mahallelerde erkek-ergen ve çocuklara yönelik yapılacak atölyeler ile kadınların katılımını ve birlikte hareket etmeyi desteklemek

Çıktılar:

Mahalledeki erkeklerle toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın hakları konularını içeren 3 grup eğitim yapıldı. Toplamda 48 erkek eğitimlere katıldı.

Mahallede yaşayan 10-18 yaş arası çocuk/ergenlere yönelik çocuk hakları, toplumsal cinsiyet konularında eğitimler düzenlendi. Düzenlenen eğitimlere 55 çocuk katıldı.

Hedef: Basında farkındalık ve savunuculuk çalışmaları ile yerel yönetimler/kamu halk arasındaki ilişki ağını güçlendirmek

Çıktılar:

Proje kapsamında yapılan etkinlikler ulusal basında yer aldı. Aşağıda linkleri ve sayfa görüntüleri yer almaktadır.

‘Mahalleden kadınların politik sürece katılımı’ tartışıldı

KADIN 31.10.2019

İSTANBUL – Ardıç Dayanışma Derneği ve Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği “Mahalleden Kadınların Politik Süreçlere Katılımı” adı altında çalıştay düzenledi.

Ardıç Dayanışma Derneği ve Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği, “Yerelden Ulusala Kadınlar Yönetime” şiarıyla yürüttüğü proje kapsamında “Mahalleden Kadınların Politik Süreçlere Katılımı Çalıştayı” düzenledi. Esenyalı Kadın Derneği’nde düzenlenen panelde Acil Durum Okulu’ndan Eylem Karakaya projeyi ve kadınların nasıl örgütlenebileceğini anlattı. Projenin, kadınların insan haklarını, ifade özgürlüğünü, demokratik katılımı, politik alanlarda görünürlüklerinin mahallelerden ilçe düzeyine ve sonrasında ulusal düzeyde gerçeklemesi için “pilot çalışma” niteliği taşıdığını söyleyen Karakaya, projenin 6 ay süreceğini ifade etti.

24 Şubat 2020 16:08

Esenyalı'da işçi kadınlar buluştu: Hep birlikte hareket edelim

Esenyalı Kadın Dayanışma Derneğinin düzenlediği işçi kadın buluşmasına katılan işçi kadınlar, yaptıkları konuşmada derneğin ve kadın dayanışmasının hayatlarını nasıl değiştirdiğini anlattı.

https://ekmekvegul.net/dergi/birlikte-ogrendik-birlikte-degistik?fbclid=IwAR3yRFGUPPi0JwC1LeClEUeWUTKf5fBQhtBGRERS8GXKGunaOWIbgQL_rbw

https://ekmekvegul.net/gundem/esenyalida-isci-kadinlar-bulustu-hep-birlikte-hareket-edelim?fbclid=IwAR0jnBXoGbK_b-g7_lty-gkupNnfFnDtvzwBqswdPaN4CpjRWqEgyMvY-8c

https://www.evrensel.net/haber/398013/esenyalida-isci-kadinlar-bulustu-hep-birlikte-hareket-edelim

https://ekmekvegul.net/gundem/esenyalida-kadinlar-politik-sureclere-katilim-calistayi-duzenledi

https://ozgurmanset.net/mahalleden-kadinlarin-politik-surece-katilimi-tartisildi/

Hedef: *Projenin ve eğitim programının değerlendirilerek çıktılarının yaygınlaşmasını sağlamak*
Çıktılar:
Proje sonuç bilgileri stk larla mail ve kargo yolu ile paylaşıldı.

ENGELLER: Pendik belediyesi projenin eğitim programının hazırlanması aşamasında verdiği desteği politik nedenlerle (merkezi hükümetin toplumsal cinsiyet çalışmalarına

karşı olumsuz tavrı) geri çekti. Bu nedenle toplantılara katılmadı. Bunun üzerine kadın komitesi basın açıklaması yaparak belediyenin kadın çalışmalarında destek olmadığını duyurmuştur.